

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΜΗΜΑ:

ΔΙΔΑΣΚΩΝ-ΟΥΣΑ: **Αγγελοπούλου- Δριμάλα- Ζαχαροπούλου- Κυριακοπούλου- Μπούρδου- Παπαθεοδωροπούλου- Τζιμίκου**(κυκλώστε)

ΒΑΘΜΟΣ:/100

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ 1:30΄

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1.

Να δοθούν οι ορισμοί των ακόλουθων ιστορικών εννοιών: **Εθνικές γαίες, Συνθήκη Κιουτσούκ-Καϊναρτζή, Σερπιέρι-Ρου.** (Μονάδες 15)

ΘΕΜΑ Α2.

α) Χαρακτηρίστε τις ακόλουθες προτάσεις, γράφοντας **ΣΩΣΤΟ** ή **ΛΑΘΟΣ** δίπλα από κάθε αριθμό, ανάλογα με το αν το περιεχόμενό τους ισχύει ή όχι.

1. Το 1919 ο ελληνικός εμπορικός στόλος είχε υπερδιπλασιαστεί σε σχέση με το 1914.
2. Η είσοδος της ελληνικής ναυτιλίας στην εποχή του ατμού πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα.
3. Το 1901 η συνολική αξία των εισαγωγών και των εξαγωγών της χώρας άγγιζε τα 235.000.000 χρυσές δραχμές.
4. Τις πρώτες δεκαετίες μετά την ανεξαρτησία της, η Ελλάδα έμοιαζε με τη Δύση γιατί αυτό υπήρξε το ζητούμενο, το επιθυμητό για πολλά χρόνια.
5. Η ελληνική ναυτιλία ευνοήθηκε από τη διάσπαση του ηπειρωτικού αποκλεισμού τον οποίο είχε επιβάλει το αγγλικό ναυτικό στα γαλλικά λιμάνια.

(Μονάδες 05)

β) Να αντιστοιχίσετε τα προϊόντα που εισάγει και εξάγει η χώρα το 19^ο αι. στη **Στήλη Β** με την κατάλληλη επιλογή από τη **Στήλη Α**.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Α. Εισαγωγές	1. Σιτάρι 2. Ορυκτά

B. Εξαγωγές	3. Μόλυβδος 4. Καπνός 5. Χημικά προϊόντα
-------------	--

(Μονάδες 05)

ΘΕΜΑ Β1.

Πού οφείλονταν οι τάσεις πολυτεμαχισμού των εθνικών γαιών και τι συνέπειες επέφεραν;

(Μονάδες 15)

ΘΕΜΑ Β2.

Μέσα σε ποιες συνθήκες γεννήθηκε η «Μεγάλη Ιδέα» και πώς επηρέασε την πορεία της χώρας στη διάρκεια του 19^{ου} αι.;

(Μονάδες 10)

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1.

Βασιζόμενοι στα ακόλουθα παραθέματα και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στην ίδρυση και τη λειτουργία της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος (**μονάδες 30**), καθώς και στο ρόλο που διαδραμάτισε για την ελληνική οικονομία και κοινωνία (**μονάδες 20**).

(μονάδες 50)

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το ξεκίνημα και τα πρώτα βήματα του κράτους και της Εθνικής Τράπεζας, μετά την απελευθέρωση από τον οθωμανικό ζυγό, βασίστηκαν, πέρα από τον πατριωτισμό των Ελλήνων, στον ξένο παράγοντα και στην επιλογή των προσώπων που διαδραμάτισαν κεντρικό ρόλο στην κάθε περίπτωση.

Η Εθνική Τράπεζα είχε την τύχη να μπορέσει να προστρέξει και να δεχτεί τη βοήθεια της δεύτερης γενιάς φιλελλήνων. Με εντοχή του, θα μπορούσε να πει κανείς, τον Ιωάννη-Γαβριήλ Εϋνάρδο, του οποίου οι πράξεις δικαιολογούν τον τίτλο «του φίλου των Ελλήνων» που του αποδόθηκε.

Δεύτερο σημείο στήριξης για την Τράπεζα υπήρξαν οι Έλληνες της διασποράς που διέπρεψαν στην Εσπερία¹, στα Βαλκάνια και στη Ρωσία, στον εμπορικό κυρίως αλλά και στον πνευματικό τομέα ή στην υπηρεσία ξένων κρατών. Η επιλογή δε των

¹ Εσπερία: Η Δυτική Ευρώπη

πρωταγωνιστικών προσώπων της Τράπεζας, σε όλο το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα, έγινε μέσα από καταξιωμένες προσωπικότητες της κοινωνίας [...].

[Εθνική Τράπεζα, Μια διαδρομή από το 1841 έως το μέλλον, Εθνική Τράπεζα, Ιστορικό Αρχείο, Αθήνα 2014, σελ. 10-11]

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε και ρητός στόχος της ήταν η διοχέτευση στην αγορά χαμηλότοκων δανείων για το εμπόριο και την αγροτική παραγωγή. Για τούτο η Τράπεζα πριμοδοτήθηκε με το προνόμιο έκδοσης τραπεζογραμματίων. Είναι λοιπόν, εμφανές ότι το ελληνικό κράτος, σε συμμαχία με ορισμένους κεφαλαιούχους της διασποράς και ξένους, επιδίωξε και κατάφερε να ανατρέψει την παραδοσιακή αγορά χρήματος καθιερώνοντας οικονομικούς θεσμούς, δημόσιους κανόνες και χαμηλά επιτόκια δανεισμού, σε αντίθεση με τους τοκογλυφικούς όρους που ίσχυαν πριν την ίδρυσή της.

[Πιζάνιας Π., «Ο αγροτικός κόσμος», Ιστορία του νέου ελληνισμού, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, τ. 4ος, σελ. 97-98 (διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης)]

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Στις 30 Μαρτίου 1841 δημοσιεύεται ο νόμος «Περί συστάσεως Εθνικής Τραπέζης » και στις 8 Απριλίου εκδίδεται βασιλικό διάταγμα «Περί του κανονισμού της Εθνικής Τραπέζης». Σχηματίζεται, επιτροπή από τρία τακτικά μέλη (Ν. Σιλήβεργος, πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Θ. Ράλλης, τραπεζίτης και Ιούλιος Έσλιν, μεγαλέμπορος, Αδόλφος Γράφ, έμπορος). Τον Νοέμβριο του ιδίου έτους εμφανίζονται οι πρώτοι μεγάλοι μέτοχοί της, που είναι το ελληνικό κράτος με 1000 μετοχές, ο Νικόλαος Ζωσιμάς με 500 μετοχές, ο Ιωάννης-Γαβριήλ Εϋνάδρος με 300, ο βασιλιάς Λουδοβίκος της Βαυαρίας με 200, ο Κωνσταντίνος Βράνης με 150, ο Θεόδωρος Ράλλης με 100, οι τραπεζίτες Ρότσλιντ κ.ά.[...]

[...]Στις 22 Ιανουαρίου 1842 γίνεται η έναρξη των εργασιών της και οι προβλεπόμενες από τον νόμο εργασίες είναι: δάνεια με υποθήκη και ενέχυρο, προεξοφλήσεις συναλλαγματικών και γραμμάτων καθώς και το εκδοτικό προνόμιο για 25 χρόνια. Με την έναρξη λειτουργίας της μπαίνουν στην κυκλοφορία και τα πρώτα τραπεζογραμμάτια της. Με αξίες: 25, 50, 100 και 500 δραχμών.

[Λέκκας Α., Η εξέλιξη της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος (Ε.Τ.Ε.), Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα: 2020 (πτυχιακή εργασία)]